

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Joachim Mathisen	Arkivkode: FA-U01
Arkivsaksnr: 18/1086	Løpenr: 23/10188
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	19.10.2023	088/2023

Eventuell etablering av drivstoffanlegg ved Tyssekaien

19.10.2023 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Ja til å etablere drivstoff på kaien på Ytre Tysse, foreslått av Karl Bård Kollbotn, Framstegspartiet Samnanger FrP synes det er for lettvinnt å avslå dette tiltaket på Ytre Tysse - når vi har etablert og støttet en butikk der, som har
åpent 24/7 hele året. Skal vi satse på næring og utvikling av Ytre Tysse for turister og båtfolk, må vi ta tak å få dette opp å gå.

Vi må ikke bare se utfordringer med det ene eller det andre i forhold til regelverk som nevnt i vedtaket.

Det er ikke tilrettelagt for fylling av drivstoff ved sjø til båt i Samnanger. Dette anlegget vil dekke behovet for alle

innbyggerne i kommunen i tillegg til båtfolk som besøker oss.

Ser frem til et annet vedtak enn å avslutte videre arbeid med tiltaket på Ytre Tysse.

Tiltaket innarbeides i budsjett og gjennomføres som planlagt.

Handsaming:

Karl Bård Kollbotn (Frp) sette fram framlegg til vedtak.

Øyvind Strømmen (MDG) viste til framlegget som Karl Bård Kollbotn hadde sett fram, og spurde om det berre var den siste setninga i framlegget kommunestyret skulle røysta over. Karl Bård Kollbotn stadfesta dette.

Tilrådinga til rådmannen fekk 16 røyster og vart vedteke. Framlegget til Karl Bård Kollbotn fekk 2 røyster.

For tilrådinga til rådmannen	For framlegget til Karl Bård Kollbotn
Knut Harald Frøland (BI)	Odd Arne Haga (Frp)
Lena Tveit (BI)	Karl Bård Kollbotn (Frp)
Anja Elisabeth Gjerde Markhus (BI)	
Ove Totland (BI)	

Øyvind Steinsland (BI)	
Martin Haugen (BI)	
Solveig Vassenden (BI)	
Håvard Tvedterås (Frp)	
Shirin Kvernes Khadoor (Ap)	
Gunn Østvik Petersen (Ap)	
Harald Boge (Ap)	
Jon Magne Borgevik (Ap)	
Gunn Totland Moss (KrF)	
Øyvind Strømmen (MDG)	
Oskar Røen (MDG)	
Øyvind Røen (Sp)	

KS- 088/2023 Vedtak:

Samnanger kommune vedtek å avslutte vidare arbeid med planar for etablering av drivstoffanlegg på Tyssekaien.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Samnanger kommune vedtek å avslutte vidare arbeid med planar for etablering av drivstoffanlegg på Tyssekaien.

Oppsummering:

Administrasjonen har på bakgrunn av bestilling frå kommunestyret utgreidd ei sak om eventuell realisering av eit drivstoffanlegg ved Tyssekaien. Eit slikt anlegg vil i hovudsak vera eit tilbod til fritidsbåtar. Det vil truleg ikkje vera realistisk å etablera eller driva anlegget utan kommunal finansiering. På bakgrunn av at det vil vera høge kostnader både til etablering og drift, samt at det er relativt liten båttrafikk i området, er rådmannen si vurdering at kommunen ikkje bør finansiera etablering eller drift av eit drivstoffanlegg ved Tyssekaien.

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Kommunestyret vedtok 07.04.2022 at det skal leggjast fram ei sak for kommunestyret om plan for realisering av eit eventuelt drivstoffanlegg ved Tyssekaien. Saka skulle opprinneleg leggjast fram i april 2023, men denne fristen har vorte utsett to gongar (gjennom vedtak i kommunestyret 15.09.2023 og formannskapet 30.03.2023). Det går fram av kommunestyret sitt vedtak av 07.04.2022 at saka om drivstoffanlegg skal sjåast i lys av korleis det går med drift av den nye butikken på Tyssekaien. Vidare vedtok kommunestyret 15.09.2022 ei presisering om at det skal vurderast minst to alternativ for etablering av drivstoffanlegg ved Tyssekaien.

Den nye daglegvarebutikken på Tyssekaien (Tysse Landhandel AS) opna i juni 2023, og har no vore i drift i nokre månader.

Det finst i dag ikkje noko drivstoffanlegg for båtar i Samnangerfjorden. Best-stasjonen på Bjørkheim er den einaste staden i Samnanger som sel drivstoff. Det nærmaste drivstoffanlegget for båtar ligg på Osøyro.

Saksopplysningar

Administrasjonen har i arbeidet med saka sett på tre ulike løysingar for drivstoffanlegg:

Alternativ 1:

Flytande drivstoffanlegg i ei betongbrygge. Denne typen anlegg er sterke (robuste) og gir ein god

infrastruktur for fylling til båtar (diesel og bensin). Det er nyleg (i 2020) etablert eit slikt anlegg ved gjestehamna i Norheimsund, der flytebrygga er ein bølgebrytar med lengde på 20 meter, breidde på 6 meter og djupn på 1,6 meter. Bølgebrytaren har innlemma tank, og alt utstyr med dispenser, pumper og elektro er plassert på sjølv brygga. Som følgje av at alt er samla på brygga er det ein sikker installasjon, der det ikkje er røyrføringar frå land brygga. Anlegget kan relativt enkelt flyttast til ein annan lokasjon ved behov. Administrasjonen har vore i kontakt med ein leverandør av denne typen anlegg. Estimert kostnad for eit tilsvarende anlegg ved Tyssekaia er om lag 3,125 millionar kroner utan frakt, og om lag 5 millionar kroner for eit ferdig installert anlegg. Følgjande kostnader er haldne utanfor dette kostnadsestimatet:

- lokal el.tilkopling
- avgifter for søknader til kommunen (inkl. lokalt brannvesen) for byggetiltaket.

Bokført investeringskostnad for anlegget i Norheimsund i 2020 var om lag 2,449 millionar kroner, pluss dugnad gjennom eigeninnsats.

Alternativ 2:

Landbasert løysing med lagring av drivstoff. Dette er ei løysing med ein konstruksjon i stål, med firkanta tankar med valfri inndeling for gunstig utnytting av volum. Ytterveggane er heilsveisa plater og fungerer som full oppsamling av tankane sitt volum. Med eit heilsveisa tak er dette ein sterk konstruksjon, med eit vedlikehaldsfritt tankanlegg med lang levetid. Pumpeplattform med integrert betalingsterminal beskyttar utstyr, dispenserar og pumper på ein god måte. Anlegget kan lagra bensin, diesel, biodiesel og AdBlue. I tom tilstand kan anlegget flyttast med kranløft. Estimert kostnad for eit slikt anlegg ved Tyssekaia vil vera om lag 2 millionar kroner. Følgjande kostnader er haldne utanfor dette kostnadsestimatet:

- montering, moring og forankring
- lokal el.tilkopling
- frakt
- tilkopling, igangkøying og opplæring på betalingssystem og dispenserar
- avgifter for søknader til kommunen (inkl. lokalt brannvesen) for byggetiltaket
- reguleringsplan

Alternativ 3:

Landbasert løysing for medlemmer. Dette er ei løysing med ein drivstofftank i plastmateriale som kan halda inn til 9 999 liter drivstoff. Ei pumpe tilsvarende det ein finn på bensinstasjonar, der brukaren registrerer seg med ei RFID-brikke – tilsvarende det som i dag blir nytta på ladestasjonar for elbilar. Betaling skjer gjennom brukaren sin konto, som er knytt opp mot RFID-brikka. Anlegget kan betena 120 unike brukarar, men har inga løysing for betening av gjester. Estimert kostnad for eit slikt anlegg vil vera om lag 160 000 kroner. Følgjande kostnader er haldne utanfor dette kostnadsestimatet:

- montering
- lokal el.tilkopling
- frakt
- tilkopling, igangkøying og opplæring på systemet
- avgifter for søknader til kommunen (inkl. lokalt brannvesen) for byggetiltaket
- reguleringsplan

Uttalar frå andre:

Bergen brannvesen:

«Dersom tiltaket blir innvilget og anlegget etableres, kan brannvesenet velge å føre tilsyn. Vi vil i så fall undersøke om risikovurderingen omfatter forholdene som er beskrevet i temaveiledningens

avsnitt *Risiko og risikovurdering (§ 14)*. Der står det at en i risikovurderingen må ta hensyn til følgende:

- Hvordan vil anlegget kunne påvirke omgivelsene og 3. person ved ulike typer ulykkesscenarier, for eksempel ved brann, eksplosjon og utslipp?
- Hvilke komponenter/deler av/aktiviteter på anlegget kan initiere starten på en uønsket hendelse, og hvilke årsakskjeder kan føre til en større ulykke?
- Hvilken innvirkning vil omgivelsene kunne ha på anlegget?
- Muligheter for ras, flom, høyvann, vindbelastning etc., også som følge av fremtidige klimaendringer og fare for ekstremvær. Jf. nettportalen «klimatilpasning.no».
- Grunnforhold
- Jordskjelv
- Sabotasje
- Plassering av anlegget i forhold til annen bebyggelse i nærområdet.
- Befolkningstetthet
- Sikkerhetsavstander skal fastsettes ut ifra uønskede hendelser, slik som utslipp og antennelse av brannfarlig stoff.
- Annen aktivitet i området.
- Hvilke driftsmessige tilstander vil gjelde for anlegget (for eksempel tekniske, miljømessige og organisatoriske).
- Eventuelle avgrensninger som er lagt til grunn.
- De aktuelle stoffenes egenskaper.
- Minimumsavstander til tennkilder og brennbart opplag.
- Fysiske innretninger for å hindre påkjørsel på fylleanlegget, i forbindelse med trafikk på området og snøbrøyting, må vurderes.
- Vurdere muligheten for gassdannelse i lavpunkter, herunder kjeller, smøregrov o.l.
- Anlegg der brannfarlig eller trykksatt stoff håndteres skal ha bærende konstruksjoner som er dimensjonert og utformet slik at eskalering av uhell unngås, og for at personell kan evakueres og eventuelle redningsaksjoner utføres på en sikker måte.
- Ved dimensjonering av bygning skal det tas hensyn til plassering av rom for brannfarlig eller trykksatt stoff i forhold til øvrige aktiviteter i bygningen.
- Plassering av anlegg i forhold til rømningsveier.
- Krav til trykkavlastningsflater.
- Drenerings- og oppsamlingsmulighet for eventuell lekkasje.
- Fare for lynnedslag.
- Kan brensel transporteres og påfylles på en sikker måte?
- Sikkerhetsavstander rundt losseslange for tankbåt eller tankkjøretøy ved omfylling. Utstrekning av sikkerhetsavstander kan reduseres ved administrative tiltak, for eksempel utarbeiding av prosedyre som medfører avsperring, bruk av sikkerhetsvakt, begrensninger mht. tid på døgnet etc.
- Områdeklassifisering rundt drivstoffpumper.
- Drenerings- og oppsamlingsmulighet for eventuell lekkasje.
- Spesielle krav til marinaer, jf. pkt. 15.3.
- Fremkommelighet og angrepsveier for brann- og redningsvesenet. Normalt skal et anlegg kunne dekkes fra to sider, og det skal være mulig å kjøle utstyret med manuelt sløkkeutstyr fra sikker plass.
- Omfang og type brannbeskyttelse av bærende konstruksjoner i forbindelse med utstyr, rørgate og rom/bygning hvor det håndteres farlig stoff.
- Omfanget av brannbeskyttelse av kritiske ventiler og utstyr, som skal være i operasjon i tilfelle en ulykkeshendelse, må også vurderes.
- Sløkkevannskapasitet må avklares.
- Nærhet til brannkum
- Stasjonære sløkkeanlegg
- Stasjonære LPG-beholdere over grunn bør vurderes å ha fast overrislingsanlegg for hele tankoverflaten, med kapasitet etter anerkjent standard, og med utløsning fra sikker plass. Brannisolasjon kan i visse tilfeller erstatte overrislingsanlegg.

- Manuelt slokkeutstyr
- Anleggets behov for brannvann og skumvæske.
- Brannvarslingsanlegg, eventuelt med direkte varsling til brannvesenet.
- Intern og ekstern beredskap
- Gassdetekterings-, alarmerings- og nedstengningsanlegg.
- Verne- og førstehjelpsutstyr
- Redningsutstyr og oljevernutstyr
- Nødvendig tilgjengelighet for drift, vedlikehold og kontroll.
- Krav som fremkommer av forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn. Forskriften gjelder for alle typer brannobjekt, men med særlige krav for særskilte brannobjekt.
- Oppstillingsplass for tankkjøretøy under omfylling, og for kjøretøy som skal tanke.
- Kan fremtidige forandringer av arealet rundt anlegget påvirke noen av de ovennevnte punktene? (dvs. framtidig arealdisponering)
- Vurdere sårbarhet av konsekvensreducerende tiltak (vurdere tiltakenes evne til å fungere), for eksempel pålitelighet over tid (aldring), aktive eller passive tiltak og avhengighet mellom ulike tiltak.

Eventuell risiko som ikke håndteres med forebyggende tiltak (restrisiko) vil være eiers ansvar og må være akseptabel for eier. Brannvesenet vil kun unntaksvis overprøve en slik vurdering. Som hovedregel kun i tilfeller hvor vurderingene mangler faglig grunnlag eller hvor brannvesenet anser restrisiko å utgjøre en overhengende fare for tap av liv.»

Vurderingar og konsekvensar:

Praktiske konsekvensar: Eit drivstoffanlegg ved Tyssekaiaen ville ha bidrege til å løyse utfordringane knytt til tilgjenge til drivstoffylling for fritidsbåtar i Samnanger, og også medverka til auka aktivitet av fritidsbåtar i Samnangerfjorden. Det verkar likevel ikkje sannsynleg at det vil bli stor trafikk av besøkande fritidsbåtar i Samnangerfjorden dersom det blir etablert eit drivstoffanlegg ved Tyssekaiaen, sjølv om denne typen trafikk truleg vil auka i forhold til i dag.

For alternativet med flytande drivstoffanlegg, kan dette etablerast utan endringar i gjeldande reguleringsplan for Ytre-Tysse. For alternativet med etablering av landbasert drivstoffanlegg, vil det vera nødvendig med ein ny reguleringsplan. Kostnadene ved dette, inkludert risikovurdering, er estimert til ein stad mellom 1 og 1,5 millionar kroner.

Finansiering: Det er lite sannsynleg at private aktørar vil kunne finansiera etablering og drift av eit eventuelt drivstoffanlegg ved Tyssekaiaen. Administrasjonen har heller ikkje fått signal om at det finst private aktørar som ønskjer å etablere eit slik anlegg. Dersom det skal etablerast og drivast eit slikt anlegg, vil dette truleg måtte skje med kommunal finansiering. Behovet for dette tiltaket (drivstoffanlegg for båtar) må derfor sjåast opp mot andre kommunale behov og moglege tiltak.

Moglege tilskotsordningar: Det finst ulike tilskotsordningar tilgjengeleg for prosjekt som omhandlar etablering av drivstoffanlegg, og felles for dei ulike tilskotsordningane er at dei dekkjer inntil 50% av etableringskostnadene.

Høge kostnader og begrensa aktivitet: Ei vesentleg utfordring er dei betydelege kostnadene knytt til etablering av drivstoffanlegg. Kostnadene vil vera store uansett kva løysing som blir valt. Samstundes er det begrensa aktivitet i området knytt til fritidsbåtar og annan båttrafikk. I Samnanger kommune er det registrert 318 fritidsbåtar, som tilsvarar at 12,78% av befolkninga eig ein fritidsbåt (2022). Det er registrert rundt 50 000 fritidsbåtar (2022) i omlandskommunane, med gjennomsnittleg storleik (lengde) på 5,9 meter.

Økonomisk berekraft: Hovudårsaka til at eit drivstoffanlegg ved Tyssekaien ikkje er å tilrå, er den høge kostnaden sett i forhold til den begrensa aktiviteten knytt til fritidsbåtar. Sjølv om fritidsbåttrafikken i Samnangerfjorden truleg vil auka dersom det blir etablert eit drivstoffanlegg ved Tyssekaien, vil det likevel vera ein høg kostnad pr. brukar av anlegget. Pris på bensin og diesel til sluttbrukar den 28.09.2023 var pr liter høvesvis for diesel og bensin 17,49 og 23,99 kroner, medan innkjøpspris var på 13,08 og 17,30 kroner. Om ein reknar inn rabattkort, vil ein ha ei fortенeste på 0,34 og 1,56 kroner pr liter. Dette tilsvarer for ein full tank (200 000 liter i tankanlegget), ei fortенeste på 68 000 kroner for diesel og 312 000 kroner for bensin. Dette skal dekkja alle kostnader knytt til anlegget.

Regulering og branntryggleik: Etablering av eit drivstoffanlegg vil også krevja løyve frå kommunen (inkludert brannvesenet). Administrasjonen har fått ein uttale frå brannvesenet i saka. Dei peikar på ei rekkje krav som må imøtekomast før og etter bygging av eit eventuelt drivstoffanlegg. Dokumentasjon som må utarbeidast i samband med prosjektering av anlegg, blir vist til del 8.1.1 *Prosjektering av drivstoffanlegg* i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) si temarettleiing om omtapping av farleg stoff.

Konklusjon:

Kostnadene for eit drivstoffanlegg ved Tyssekaien vil vera høge, og vil truleg i hovudsak måtte finansierast av Samnanger kommune. Sjølv om eit drivstoffanlegg vil ha fleire positive konsekvensar, er rådmannen si vurdering at dei økonomiske kostnadene for kommunen vil vera for store til at det kan forsvarast å etablere eit slikt anlegg med kommunal finansiering. Det er heller ikkje kome signal om at private aktørar ønskjer å etablere drivstoffanlegg for båtar i Samnanger.